

Handläggare
Albin Lindström
Telefon: 0850847998

Till
Arbetsmarknadsnämnden
den 24 maj 2022

Ärende 7

Yttrande över remiss av Flyktingmottagande med anledning av händelseutvecklingen i Ukraina

Remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2022/383

Arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Arbetsmarknadsförvaltningen beslutar att justera paragrafen omedelbart.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat remissen *Flyktingmottagande med anledning av händelseutvecklingen i Ukraina*, till arbetsmarknadsnämnden för yttrande.

Med anledning av Rysslands invasion av Ukraina och den efterföljande flyktingsituationen som uppstått har stadsledningskontoret tydliggjort stadens inriktning samt föreslagit förstärkningar som gör att staden har en stabil grund för mottagande av flyktingar.

De verksamhetsområden som särskilt berörs i ärendet är förskola, skola, arbetsmarknad samt socialtjänst. Arbetsmarknadsnämndens verksamheter som berörs är framförallt Welcome House - etableringscentrum, integrationspakten och jobbmatchning. Totalt föreslås arbetsmarknadsnämnden få en budgetjustering om 4 mnkr för att förstärka befintliga insatser med Welcome House, integrationspakten och jobbmatchning. Utöver detta föreslås kulturnämnden få en förstärkning om 4 mnkr för att, i nära samarbete med arbetsmarknadsnämnden, ta arbetet vidare med studieförbundens språkcirklar och undervisning i svenska.

Arbetsmarknadsförvaltningen tycker att initiativärendet på ett tydligt och bra sätt redogör för stadens och arbetsmarknadsförvaltningens insatser för att ta emot flyktingar från Ukraina.

Förvaltningen vill samtidigt påpeka att det primärt är Arbetsförmedlingen som har ansvaret för insatser mot arbetslöshet

och därmed för att de nyanlända snabbt kommer i arbete. Arbetsmarknadsförvaltningen erbjuder kompletterande insatser genom Welcome House, integrationspakten och jobbmatchning. Förvaltningen vill även tydliggöra att det under nuvarande lagstiftning inte är möjligt att erbjuda SFI och vuxenutbildning för målgruppen och att samverka med folkbildningen därmed är av stor vikt.

Arbetsmarknadsnämnden föreslås hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bakgrund

Med anledning av Rysslands invasion av Ukraina och den efterföljande flyktingsituationen som uppstått har stadsledningskontoret tydliggjort stadens inriktning samt föreslagit förstärkningar som gör att staden har en stabil grund för mottagande av flyktingar. Hur landet och staden kommer att påverkas av kriget i Ukraina är fortsatt väldigt osäkert och Migrationsverkets prognoser visar på hur svårt det är att försöka förutse vad utvecklingen kommer att innebära. Detta medför att stadsledningskontoret ser ett behov av att stadens nämnder ges förutsättningar att förstärka sitt arbete samtidigt som utvecklingen, både avseende verksamheter, samverkan och ekonomi kommer följas för att staden ska kunna komma att fatta ytterligare beslut under året.

Stockholms stad kommer med anledning av Rysslands invasion av Ukraina ställas inför en rad olika utmaningar inom ett flertal av de verksamhetsområden som innefattas av det kommunala ansvaret. Dessa utmaningar medför att stadens verksamheter på kort tid kan komma att behöva förstärkas. Det är dock svårt att i nuläget fastslå omfattningen på eventuella förstärkningar då situationen och prognoserna rörande antalet individer som lämnar Ukraina förändras i snabb takt.

Ärendet

Stadsledningskontoret anser att det är angeläget att det, trots oklarheter, finns tydliga utgångspunkter för stadens verksamheter i detta skede samt att kostnadsersättning från staten ska sökas för insatser och förstärkning som inte åligger kommunerna utifrån en tillämpning av gällande lagstiftning.

Inriktningen gällande stadens kommunikation med målgruppen är att denna ska ske genom de ordinarie processer och strukturer som redan finns. Fokus kan med fördel läggas på digital kommunikation då målgruppen bedöms kunna ta del av denna på ett fullgott sätt. Welcome House, stadsdelsnämndernas medborgarkontor och

Kontaktcenter utgör en viktig del i detta arbete, ett arbete som kan komma att behöva förstärkas.

De verksamhetsområden som särskilt berörs i ärendet är förskola, skola, arbetsmarknad samt socialtjänst. Stadens övriga nämnder har även de ett stort ansvar som bedöms ligga inom ramarna för deras ordinarie verksamhet. I ärendet lämnas en bedömning av de behov som kan komma att uppstå inom de särskilda verksamhetsområdena samt de ekonomiska konsekvenser som det kan medföra.

Stadsledningskontoret föreslår vissa specificerade ekonomiska tillskott samt att samtliga nämnder uppmanas att följa extraordinära kostnader till följd av mottagandet för att kunna ta del av eventuella ersättningar från staten samt att i stadens kommande större uppföljningsärenden ansöka hos kommunfullmäktige om kompensation.

De förstärkningar som föreslås kommer att medföra ökade kostnader för respektive verksamhet. Kostnadsersättning från staten ska sökas för insatser och förstärkning som inte åligger kommunerna utifrån en tillämpning av gällande lagstiftning. Staden kommer driva denna fråga i samverkan med Sveriges kommuner och regioner (SKR).

De av arbetsmarknadsnämndens verksamheter som framförallt berörs i ärendet (under rubriken Egen försörjning) är Welcome House, integrationspakten och jobbmatchning.

Welcome House - Etableringscentrum

Welcome House är stadens en väg in för nyanlända. Detta gäller även de som får uppehållstillstånd genom massflyktsdirektivet. Det är viktigt att målgruppen nås av information om att Welcome House finns och vad som erbjuds där. Genom Etableringscentrum, inom ramarna för Welcome House, kan ukrainare som har fått arbets- och uppehållstillstånd genomföra en kompetenskartläggning och få information om validering. För att kunna genomföra kompetenskartläggningar behöver resurser i form av studie- och yrkesvägledare förstärkas.

Integrationspakten

Antalet arbetsgivare som vill ingå i pakten med anledning av kriget i Ukraina har än så länge endast ökat med ett fåtal. Om antalet nyanlända fortsätter att öka, förväntas dock även antalet arbetsgivare som vill ansluta sig att göra det. Det pågår ett arbete med att förbereda personalförstärkning i arbetet, men det är oklart hur snabbt det kan ske. Om det skulle visa sig att behovet av

förstärkning ökar inom den närmsta tiden kan det bli aktuellt med en omfördelning av befintlig personal.

Jobbmatchning

Etableringscentrum arbetar, tillsammans med Integrationspakten, med jobbmatchning samt med arbetsförberedande aktiviteter såsom stöd med att ta skriva CV, intervjuträning och kunskaper om arbetsrätt. Arbetsmarknadsnämnden räknar i olika scenarier på att alltifrån 400 till 1300 individer kan vara i behov av stöd och jobbmatchning. Stadsledningskontoret bedömer att arbetsmarknadsförvaltningen genom att omprioritera resurser och flytta personal, på kort sikt och snabbt kommer kunna möta behoven vid ett relativt lågt till medelstort antal nyanlända. Skulle antalet dock bli högt kommer svårigheter med bemanning uppstå.

Etableringscentrum har ett etablerat samarbete med cirka 100 föreningar som mot en viss ersättning erbjuder gratis prova på-föreningsaktiviteter för vuxna nyanlända i syfte att främja psykisk och fysisk hälsa, språkutveckling och nätverksbyggande. Det behöver klargöras om ersättningen till föreningar även ska gälla ukrainare, något som i så fall skulle innebära något ökade kostnader samt behov av vissa administrativa resurser. Utöver ersättningen till föreningar behövs även resursförstärkning, en föreningssamordnare, för att arbeta med matchning till föreningar. Beroende på hur omfattande den förstärkta verksamheten blir kan det uppstå behov av att även förstärka arbetsmarknadsförvaltningens arbetsledning samt de lokaler som förvaltningen använder sig av.

Totalt föreslås arbetsmarknadsnämnden få en budgetjustering om 4 mnkr för att förstärka befintliga insatser med Welcome House, integrationspakten och jobbmatchning. Utöver detta föreslås kulturnämnden få en förstärkning om 4 mnkr för att, i nära samarbete med arbetsmarknadsnämnden, ta arbetet vidare med studieförbundens språkcirklar och undervisning i svenska.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom utvecklings- och utredningsstaben vid arbetsmarknadsförvaltningen.

Arbetsmarknadsförvaltningens synpunkter och förslag

Arbetsmarknadsförvaltningen tycker att initiativärendet på ett tydligt och bra sätt redogör för stadens och arbetsmarknadsförvaltningens insatser för att ta emot flyktingar från Ukraina.

Kopplat till avsnittet Egen försörjning vill arbetsmarknadsförvaltningen lyfta att det är Arbetsförmedlingen som har det primära ansvaret för insatser mot arbetslöshet och därmed för att de

nyanlända snabbt kommer i arbete. Stadens insatser bör inriktas på samverkan med Arbetsförmedlingen samt på kompletterande insatser som möjliggör för nyanlända ukrainare att kunna ta ett arbete alternativt få kontakter som direkt leder till arbete.

Även Jobbmatchning är i grunden Arbetsförmedlingens ansvar och staden förstärker och kompletterar här nyanländas möjlighet att så snabbt som möjligt kunna försörja sig genom eget arbete. Arbetsmarknadsnämnden har nära samverkan med Arbetsförmedlingen i frågan. Genom Integrationspakten skapas snabba kontaktvägar mellan arbetsgivare som anmäler intresse för att kunna anställa de nyanlända.

Under rubriken Satsning på studieförbunden för språkcirklar är det viktigt att påpeka att flyktingar från Ukraina under massflyktsdirektivet och nuvarande lagstiftning inte har rätt till sfi eller vuxenutbildning. Just av denna anledning är samverkan med folkbildningen extra viktig i nuläget. Om de nationella riktlinjerna skulle ändras ser arbetsmarknadsförvaltningen goda möjligheter att kunna erbjuda sfi. Detta skulle samtidigt innebära kostnadsökningar som idag inte går att beräkna.

Under avsnittet om socialtjänst tas behoven för ensamkommande barn och unga upp. Förvaltningen vill i sammanhanget påpeka att det finns mycket goda erfarenheter från det samarbete som bedrivits mellan socialförvaltningen, utbildningsförvaltningen och arbetsmarknadsförvaltningen när det gäller mottagandet av ensamkommande unga och de så kallade NGL-ungdomarna. Detta arbetssätt kan med fördel tas tillvara i ett arbete för att stödja ensamkommande unga ukrainare att snabbt komma i arbete eller studier.

Arbetsmarknadsnämnden föreslås hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Karina Uddén
arbetsmarknadsdirektör
arbetsmarknadsförvaltningen

Anders Nordborg
utvecklingschef
arbetsmarknadsförvaltningen

Bilaga

1. Remiss: Flyktingmottagande med anledning av händelseutvecklingen i Ukraina

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Karina Uddén, Arbetsmarknadsdirektör	2022-05-12
Anders Nordborg, Utvecklingschef	2022-05-11